

**Oddíl E – učební osnovy**  
**XIV.2.A**

# **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

## **Charakteristika předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA v nižším stupni osmiletého studia**

### **Obsah předmětu**

Vyučovací předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova (RVP ZV), který je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Studenti se formou vlastních tvůrčích aktivit seznamují s výtvarnými technikami, postupy a zákonitostmi. Při samostatné (někdy i párové nebo skupinové) práci na konkrétních tematických zadáních se učí nahlížet umělecké dílo z různých perspektiv a výtvarně je ztvárnit rozličnými postupy a technikami. Současně prohlubují svou schopnost umělecké dílo komplexně vnímat a správně je interpretovat, seznamují se s výtvarným kulturním dědictvím a dokáží je ohodnotit i chránit.

Ve výuce je ve všech ročnících realizováno průřezové téma Multikulturní výchova, částečně také témata Mediální výchova (v kvartě) a Osobnostní a sociální výchova (v sekundě). Předmět využívá poznatků a učiva z dalších předmětů, zejména z biologie, literatury, hudební výchovy, dějepisu či zeměpisu.

### **Časové vymezení předmětu**

	vyučovací hodina	cvičení
prima	2	X
sekunda	2	X
tercie	1	X
kvarta	1	X

### **Organizace výuky**

Hodiny výtvarné výchovy probíhají v ateliéru vybaveném základními materiály, pomůckami a nástroji. Někdy může být výuka přenesena do plenéru, galerie, knihovny či do učebny s možnostmi audiovizuální prezentace. Na výuku předmětu je třída rozdělena na dvě skupiny (max. 13 studentů), ty se v hodinách pravidelně střídají podle stanoveného rozvrhu.

Každá hodina výtvarné výchovy vychází ze zadání tvůrčího úkolu, kterým je vymezeno téma práce, často i techniky a postupy a časová dotace. Některá zadání přesahují jednu vyučovací hodinu, protože se zohledňuje rozdílné pracovní tempo každého studenta. Teoretické a naukové zásady jsou předneseny při zadání, další konzultace, korekce, návody, rady a doporučení probíhají individuálně na pracovním místě studenta.

Většina studentských výtvarných prací je prezentována, všechna díla jsou hodnocena.

## Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu výtvarná výchova mají několik paralelních směrů. Při výuce se studenti seznámí s maximálním množstvím výtvarných oborů, témat, technik, postupů, stylů, teorií a způsobů vyjádření a zvolí si sami nebo po poradě s vyučujícím ty nejvhodnější. Každý student tak má možnost prožít úspěch. Zároveň si rozšiřuje obzor v oblasti výtvarného umění a formuje se jeho výtvarný názor a estetické cítění.

### Kompetence k učení

podporujeme tvořivost a fantazii studentů, umožňujeme jim realizovat vlastní nápady

ukázkami, příklady, tvorbou, hodnocením, debatou a komentářem formujeme estetické vnímání a názory studentů

seznamujeme studenty s odbornou terminologií

vedeme studenty k využití mnoha zdrojů informací (např. odborná literatura, periodika, internet, film, výstavy a instalace)

zapojujeme studenty do soutěží nebo veřejných prezentací

vedeme studenty k hodnocení i sebehodnocení postupů a výsledků práce, učíme je jasně popsat výsledek vlastní práce se všemi jeho pozitivy i negativy

### Kompetence k řešení problémů

zadávat práci tak, aby studenti maximálně využili své poznatky, zkušenosti a zároveň kreativitu a fantazii

necháváme studentům prostor pro sebehodnocení, vyjádření vlastních názorů a postojů

vyžadujeme zodpovědnost za průběh práce i za výsledek

zadávat soutěže a individuální témata

### Kompetence komunikativní

učíme studenty pravidla komunikace s jednotlivcem, ve skupině i na veřejnosti  
motivujeme studenty ke „čtení“ výtvarného díla, k vysvětlení vlastních záměrů a postupů

seznamujeme studenty se základy umělecké kritiky

uplatňujeme neverbální komunikaci prostřednictvím výtvarného sdělení

### Kompetence sociální a personální

zaměřujeme se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v hodinách i na akcích školy (např. exkurze, výstavy)

učíme studenty respektovat názor druhých a přijmout cizí názor

společnou analýzou vzniklých prací a diskuzí o nich rozvíjíme u studentů schopnost sebehodnocení i hodnocení práce a chování druhých

### Kompetence občanské

podněcujeme a rozvíjíme vztah studenta k výtvarnému umění ve všech podobách  
 prosazujeme tradiční kulturní hodnoty a zároveň vnímáme a respektujeme moderní výtvarné umění  
 přispíváme k tvorbě a kultivaci prostředí školy i jejího okolí  
 účastníme se výstav, odborných exkurzí a soutěží, zařazujeme do výuky aktuální témata z oblasti výtvarného umění – módní přehlídky, výstavy ilustrací, architektonické soutěže aj.

#### Kompetence pracovní

vedeme studenty k samostatné i kolektivní práci a zodpovědnosti za ni  
 umožňujeme studentům prakticky a kreativně využít všechny vhodné a dostupné materiály, techniky a postupy  
 nabízíme studentům možnost samostatné časové organizace práce, rozvržení technik a postupů  
 seznamujeme studenty s odbornými pracovními nástroji, postupy a technologiemi

## Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

<b>P R I M A</b>		
<b>Učivo</b>	<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Přírodní tematika</b> rostliny, stromy, plody krajina fantazie inspirovaná přírodou	<i>student rozlišuje základní techniky kresby a malby            vybere, vytvoří i pojmenuje vizuálně obrazná vyjádření a používat je            rozezná realistickou a fantazijní tvorbu, seznámí se s abstrakcí</i>	Kresba v plenéru, BIPO
<b>Člověk</b> proporce a anatomie hlava, profil ruce	<i>student zná v hrubých rysech anatomii člověka z hlediska proporcí, správně pojmenuje jednotlivé části těla, vybrané výrazy zná v angličtině            dovede se soustředit v delších časových úsecích            pozná a rozliší některé cizí kultury a národnosti</i>	Realizováno PT Multikulturní výchova (poznávání a zobrazení cizích kultur)  Využití učiva biologie a angličtiny

<b>Ilustrace</b>	<i>student pozná a porovná některé profesionální ilustrace, zkouší je interpretovat při tvorbě vlastní ilustrace vychází z literárních podkladů a vybere a použije optimální formu a techniku</i>	Využití literárních textů (dle výběru studentů)
------------------	---	---

## SEKUNDA

<b>Učivo</b>	<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Člověk a jeho svět</b> figura v pohybu vztahy, situace, nálady cizí kultury	<i>student užívá svých znalostí, zkušeností i představ k přesvědčivému ztvárnění zadaného úkolu pro realizaci vybere a vhodně kombinuje výtvarné techniky hledá a využívá konkrétní i abstraktní náměty, umí vysvětlit rozdíl mezi reálným a abstraktním prezentuje svou tvorbu motivovanou exotikou</i>	Využití učiva zeměpisu  Realizována PT Multikulturní výchova a Osobnostní a sociální výchova
<b>Z živočišné říše</b> hmyz zvětšeně model 3D	<i>student dovede zvětšovat v poměru pozná a užívá klasické i netradiční výtvarné techniky a kombinuje je</i>	Využití učiva biologie
<b>Země a vesmír</b> povrch Země živly	<i>student originálním způsobem zpracuje zadané téma, vybírá a třídí podklady a zdroje, vymezí a konkretizuje zadané téma užívá svých zeměpisných znalostí a zároveň zapojuje při ztvárnění i vlastní fantazii</i>	Využití učiva zeměpisu

## TERCIE

<b>Učivo</b>	<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Architektura</b> názvosloví, funkce a konstrukce měřítko kresba, koláž, 3D model perspektiva	<i>student ovládá základní odbornou terminologii tvoří zobrazení nebo model vzoru v zadaném měřítku aktivně užívá svých znalostí, zkušeností i představ z oboru rozliší jedno- a dvojběžníkovou perspektivu</i>	Realizováno PT Multikulturní výchova  Studenti mohou používat rýsovací potřeby  Využití učiva matematiky (geometrie)

<b>Věci</b> stroje, nástroje, nářadí dopravní prostředky oděv, nábytek sport, hudba reklama	<i>student pozná technickou kresbu rozšiřuje a prohlubuje své zkušenosti s výtvarnými technikami, vhodně je vybírá, pojmenovává, užívá a kombinuje rozlišuje materiály, možnosti a vhodnost jejich použití navrhuje a skicuje varianty zadaných předmětů rozvíjí svou kreativitu</i>	Využití učiva hudební výchovy a fyziky
<b>Barvy</b> teorie barev užití a působení barev malířské techniky	<i>student zná základní barvy, sekundární a terciální barvy zná a používá základní principy a techniky míchání barev</i>	

<b>K V A R T A</b>		
<b>Učivo</b>	<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Rostlinná říše</b> od zrnka ke krajině – téma inspirováno přírodou dřevo jako materiál, struktury a vlastnosti dřeva...	<i>student aktivně vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní vyjádření v rámci zadaných témat kreativně navrhuje, vybírá a třídí podklady, vymezuje a konkretizuje téma a prezentuje práci</i>	Využití učiva biologie
<b>Živočišná říše</b> hmyz, ryby, ptáci... struktury, povrch, pohyb	<i>student prezentuje svou práci, dovede vysvětlit postup, techniku a vybrané výtvarné prostředky</i>	Využití učiva biologie
<b>Umělecké řemeslo</b> oděvy, obuv, šperky keramika kýč	<i>student jednoduše interpretuje klasické a současné umělecké dílo navrhne nebo vyrobí vlastní artefakt prezentuje vlastní práci v hodinách, v některých případech i veřejně (výstavy, soutěže, web) rozlišuje a vybírá vhodné materiály a dovede je použít</i>	Zvýšená bezpečnost práce Využití učiva dějepisu
<b>Lidová architektura</b> odborná terminologie architektonický detail; okno, dveře; nábytek	<i>student rozliší stavby lidové architektury výtvarně zpracuje vybraný architektonický detail</i>	Realizováno PT Multikulturní výchova (poznávání odlišných kultur prostřednictvím architektury)

<b>Grafika</b> odborná terminologie písmo teorie tisků z výšky a hloubky koláž, frotáž, perokresba, monotyp, linoryt a suchá jehla prakticky grafická úprava tiskovin počítačová grafika	<i>student rozliší základní          grafické techniky          vyzkouší si některé grafické          techniky prakticky          vytvoří kompozičně a          esteticky vhodně upravenou          tiskovinu volnou rukou i          počítačově          kultivuje vlastní grafický          projev</i>	Realizováno PT Mediální výchova  Využití učiva informatiky
--	--	---

#### **XIV.2.A – Výtvarná výchova**

PAGE - 1 -

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.